

**Základní škola Záchlumí
okres Tachov, příspěvková organizace**

**ŠVP ZV
Škola pro všechny**

*Školní vzdělávací program
pro přípravnou třídu*

Obsah

Obsah.....	2
1. Identifikační údaje	4
Název školního vzdělávacího programu	4
Údaje o škole	4
Zřizovatel.....	4
Platnost dokumentu	4
2. Charakteristika přípravné třídy	5
Cíle vzdělávání v přípravné třídě	5
3. Podmínky vzdělávání	6
Věcné podmínky.....	6
Životospráva	6
Psychosociální podmínky	6
Organizační podmínky	7
Řízení přípravné třídy.....	8
Personální a pedagogické zajištění.....	8
Spoluúčast zákonných zástupců	9
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
4. Organizace vzdělávání.....	11
Povinné předškolní vzdělávání.....	12
5. Charakteristika vzdělávacího programu	13
Zaměření přípravné třídy	13
Cíle vzdělávacího programu.....	13
Metody a formy vzdělávání.....	14
Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných	17
6. Vzdělávací obsah.....	19
Jsme v tom spolu	21
Podzim malířem.....	23
Když zavoní jehličí.....	26
S třpytem zimy	28
Rozkvétáme	30
Naše cesta	33
7. Přílohy	36

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu

Motivační název: „...rosteme spolu...“

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Iveta Chabrová

Údaje o škole

Název školy: Základní škola Záchlumí, okres Tachov, příspěvková organizace

Adresa školy: Záchlumí 32, 349 01 Stříbro

IČ: 70982422

RED_IZO: 650033558

Ředitel školy: Mgr. Iveta Chabrová

Kontakty: telefon: 374 622 303, 773 826 910

e-mail: skolazachlumi@zachlumi.cz

web: www.zszachlumi.cz

Zřizovatel

Název: Obec Záchlumí

Adresa: Záchlumí 80, 349 01 Stříbro

IČO: 00063461

Kontakty: telefon: 374 622 030

e-mail: starosta@zachlumi.cz

Platnost dokumentu

od 1.9.2022

Mgr. Iveta Chabrová
ředitelka školy

2. Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída je zřízena při Základní škole Záchlumí, okres Tachov, příspěvkové organizace, která je neúplnou základní školou s pěti ročníky 1. stupně.

Přípravná třída je umístěna v budově školy. Vzdělávání v přípravné třídě zajišťuje jeden pedagogický pracovník. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují.

V přípravné třídě se mohou vzdělávat děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazování žáků do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, které k žádosti doloží zákonný zástupce.

Základem pro práci v přípravné třídě je Školní vzdělávací program, který je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Vzdělávání v přípravné třídě podporuje zdravý vývoj dětí a předcházení vzniku rizikových jevů. Maximálně se přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny.

Hlavním vzdělávacím cílem přípravné třídy je všestranný rozvoj každého dítěte a především jeho fyzická i psychická připravenost na vstup do první třídy. Každé dítě se rozvíjí podle svých potřeb. Důraz je kladen na posílení spolupráce, posílení grafomotorických a jazykových dovedností, koordinace pohybu ruky, koncentrace pozornosti, hudebně pohybové činnosti, celkovou adaptaci na školní prostředí a na rozvoj osobnosti dítěte. Dítě si osvojuje poznatky zábavnou formou pomocí didaktických, osobnostních a sociálních her a činností, které mohou být řízené, spontánní a individuální, v nichž se vzájemně prolínají vzdělávací cíle. Zároveň je podporována úzká spolupráce s rodinou, která je založena na oboustranné důvěře, respektu a dodržování předem daných pravidel.

Cíle vzdělávání v přípravné třídě

- příprava dětí k bezproblémovému nástupu do 1. třídy a předcházení neúspěšným začátkům ve vzdělávacím procesu,
- individuální přístup ke každému dítěti a zohledňování specifických potřeb dětí k učení,
- postupné učení dětí školnímu režimu, soustředěnosti a zvládání úkolů hravou a motivační formou,
- rozvíjení a osvojování si sociálních dovedností, výtvarných a pracovní dovedností, dovedností a znalostí v oblastech sebeobsluhy, motoriky, v oblastech komunikace a rozvoje řeči, prostorových představ,
- podpora fyzické i duševní pohody,
- vedení dětí ke zdravým životním postojům.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Třída, kde probíhá pracovní část dne, je zařízena lavicemi, tabulí a interaktivní tabulí. Děti zde mají volně k dispozici dětské knihy, didaktické hry, potřeby na kreslení a tvoření a další pomůcky a potřeby k výtvarné či pracovní činnosti. Herní a relaxační část třídy je vybavena kobercem a nábytkem s policemi, kde mají děti k dispozici hračky, stolní a společenské hry, konstruktivní stavebnice atd.

Přípravná třída má možnost využívat pro své aktivity i další prostory základní školy – cvičnou kuchyňku, IT učebnu, dílny, školní zahradu, spolu s nimi i cvičební prostor v budově Mateřské školy Záchlumí či obecní hřiště. V těsné blízkosti ZŠ se nachází lesy, rybníky, pole a louky vhodné pro pobyt v přírodě, volnou hru, vycházky a hry v přírodě, rekreační a sportovní činnosti.

Životospráva

V přípravné třídě se dbá na dodržování zásad správného stravování a jsou brány ohledy na somatický, psychosociální i zdravotní vývoj dítěte. V rámci poledního stravování mají děti možnost docházet na obědy do školní jídelny, která se nachází v budově Mateřské školy Záchlumí na adrese Záchlumí 1. Dětem je zde poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku. Dopolední a odpolední svačiny (v případě docházky do školní družiny), včetně pitného režimu, mají děti zajištěny z domova.

Velká pozornost je věnována pobytu dětí venku, který je uskutečňován formou tematických vycházek, pobytem na školním nebo dětském hřišti, v lese a v přírodě celkově.

Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové psychosociální podmínky, aby se děti cítily ve škole spokojeně a bezpečně. Ve škole udržujeme vstřícnou a klidnou atmosféru. Jednáme podle individuálních potřeb dítěte, dáváme možnost se ke všemu vyjádřit. Snažíme se dětem naslouchat a rozumět jim. Učíme děti vzájemně si pomáhat, požádat o pomoc, dohodnout se, ale také respektovat daná pravidla potřebná pro vzájemné fungování.

Podporujeme samostatnost dětí, oceňujeme jejich snahu a pozitivně hodnotíme. Učitelka podporuje děti v samostatné práci, oceňuje konkrétní výkony. Důležitým aspektem pro motivaci a správný rozvoj dětí je pochvala a kladné hodnocení. Tento způsob hodnocení motivuje děti k aktivitě, zodpovědnosti a samostatnému rozhodování. Je kladen důraz na volnost a osobní svobodu dětí, která vychází z dodržování společně stanovených pravidel.

Děti se učí vzájemné důvěře, empatii, spolupráci a odpovědnosti. Všem dětem dáváme možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situace. Naší snahou je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí přípravného ročníku dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Budujeme společnou atmosféru třídy, aby byla pro děti kamarádským společenstvím. Děti jsou vedeny k přímé komunikaci s pedagogem, jeho přístup k dětem je podporující, sympatizující, vstřícný. Vzdělávací nabídka odpovídá mentální úrovni předškolního dítěte, pedagog počítá s aktivní spoluúčastí dětí na činnostech, vede děti k samostatnému rozhodování. Učitelka respektuje potřeby dětí, reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování.

Děti nejsou přetěžovány, či stresovány spěchem, nepřiměřenými nároky. Řízené činnosti jsou prokládány relaxačními chvilkami, odpočinkem, hrou apod. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.

Organizační podmínky

Přípravná třída je umístěna v přízemí v budově školy na adrese Záchlumí 32. Je umístěna v prostorách ZŠ tak, aby byla zajištěna bezpečnost předškolních dětí. Třída má dostatečně velké prostory s výhledem.

V přízemí se také nachází sociální zařízení a šatny pro odkládání oděvů, kde se děti samostatně převlékají.

Program přípravné třídy probíhá uvnitř ZŠ i venku. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Dobu trvání činnosti přizpůsobujeme věku dítěte, jeho individuálním potřebám a schopnostem.

Organizace dne v přípravné třídě

Výuka je realizovaná v rozsahu 20 hodin týdně. Provoz přípravné třídy je od 7:45, samotný vzdělávací proces probíhá od 8:00 do 11.40 hodin. Děti mohou docházet do ranní družiny, která je otevřena od 6.30 do 7.45 hodin. Školní družina poté navazuje na konec výuky a je v provozu od 11.40 do 15:30 hodin.

Výuka je členěna do bloků dle probíraného učiva a přiměřeně k výkonům žáků. Přestávky v rámci jednotlivých bloků volí učitel operativně podle zařazené aktivity. Základem je organizovaná činnost dětí – ranní komunitní kruh, didaktické hry, práce s pracovními listy, relaxační a protahovací cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry, činnosti rozvíjející hudební schopnosti, různé výtvarné techniky, práce s přírodními i nepřírodními materiály.

Denní režim uvedený v následující tabulce je orientační a lze ho přizpůsobit operativně individuálním potřebám dětí i programu. Přestávky jsou zařazeny dle potřeb dětí a charakteru činností.

Čas	Činnosti
7.45 - 8.00	příprava na dopolední činnosti, zájmová činnost, volná hra
8.00 – 8:20	ranní komunitní kruh, logopedická chvilka
8:20 – 9:30	1. blok dopoledních činností – řízené činnosti; vytváření sociálních a hygienických návyků; rozumová výchova – oblast jazyková, matematické představy, rozvoj kognitivních schopností; hudební, pracovní a výtvarná výchova
9:30 - 10:00	hygiena, svačina, volná hra
10:00 - 11:20	2. blok dopoledních činností – pobyt venku (vycházky s TV prvky, poznávací a pozorovací vycházky, na školní zahradě, obecním hřišti), pobyt ve cvičebních prostorách v budově MŠ, v případě nepříznivého počasí lze zařadit blok výtvarných, pracovních, pohybových činností nebo hry dětí v prostorách školy
11:20 – 11:40	hodnotící kruh, úklid, hygiena
11:40+	odchod domů, do školní družiny, na oběd; pobyt ve školní družině

Řízení přípravné třídy

Přípravná třída je součástí Základní školy Záchlumí, okres Tachov, příspěvková organizace. Její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitelky školy.

Personální a pedagogické zajištění

V přípravné třídě působí učitelka, která má odpovídající vzdělání a kvalifikaci, respektuje odborné zásady a pravidla profesní etiky. Přistupuje k dětem citlivě a ohleduplně. Činí s vědomím, že pracuje s důvěrnými informacemi, se zákonnými zástupci navazuje partnerský vztah. Vzdělání si doplňuje návštěvou vybraných seminářů v rámci DVPP.

Úzce spolupracuje se třídní učitelkou prvního ročníku a vychovatelkami školní družiny. Na základě sledování, které vychází z doporučení PPP, provádí průběžnou diagnostiku každého dítěte. Vyučující přípravné třídy sleduje a zaznamenává vývoj dítěte a vypracovává zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce, která obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Zpráva bude předána na konci školního roku zákonnému zástupci dítěte a je součástí dokumentace školy

Škola má zřízeno školní poradenské pracoviště, poskytuje tak poradenské služby výchovného poradce a metodika prevence sociálně-patologických jevů.

Spoluúčast zákonných zástupců

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá pravidelně. Pravidelně škola pořádá akce pro rodiny dětí, dny otevřených dveří, podporuje neformální setkávání.

Ve vztazích mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí se buduje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat. Před začátkem školního roku jsou rodiče a děti pozváni na třídní schůzku, kde se seznámí s prostory přípravné třídy a s organizací vzdělávání. Rodiče mají možnost podílet se na dění v přípravné třídě, mají možnost spolupodílet se při plánování programu, mají možnost doprovázet s pedagogem děti na různé akce.

Zákonní zástupci mohou komunikovat s učitelkou během příchodu dětí do školy nebo při jejich přebírání, podrobněji pak na třídních schůzkách, konzultačních schůzkách či schůzkách ve formě tripartit. Přístup k informacím o dění v přípravné třídě poskytují též pravidelné zápisy v notýsku a informativní nástěnka v prostorách školy při vstupu do šaten.

Ve vztahu k zákonným zástupcům vyučující v přípravné třídě:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a zákonnými zástupci
- umožňuje zákonným zástupcům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- pravidelně informuje zákonné zástupce o průběhu vzdělávání jeho dítěte
- vede se zákonnými zástupci dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení
- umožňuje zákonným zástupcům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- o činnosti školy a aktivitách přípravného ročníku jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím webových stránek

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění, užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Nižší počet dětí ve třídě umožňuje plně se věnovat dětem se speciálními potřebami. Snažíme se, aby vzdělávací program vytvářel pro tyto děti optimální podmínky pro individuální osobnostní rozvoj a vytvářel přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí.

Podpůrná opatření realizuje základní škola. Poskytujeme podpůrná opatření v souladu s jejich definicí v § 16 zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Za mimořádně nadané dítě se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění, považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Hlavním principem při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí, je nejlepší zájem žáka. Specifikace provádění podpurných opatření a úprav vzdělávacího procesu mimořádně nadaných dětí jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané činnosti s otevřenou možností volby na straně dítěte;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Zjišťování mimořádného nadání u dítěte provádí školské poradenské zařízení. Pro žáky mimořádně nadané se taktéž vypracovává individuální vzdělávací plán dítěte, kde je doplněna nabídka dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

Naše škola dodržuje podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Jelikož děti předškolního věku procházejí různým obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, není vždy jednoduché rozlišit, zda jde o nadání dítěte či o akcelerovaný vývoj v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno.

4. Organizace vzdělávání

Při Základní škole Záchlumí je otevřena 1 přípravná třída.

Organizace vzdělávání v přípravné třídě je stanovena v § 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb., v platném znění. O zařazování žáků do přípravné třídy rozhoduje ředitelka školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení (speciálně pedagogického centra, pedagogicko-psychologické poradny).

Cílem přípravné třídy je systematicky děti připravovat k bezproblémovému zařazení do vzdělávacího procesu, adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v 1. ročníku základní školy.

Obsah vzdělávání se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a je součástí školního vzdělávacího programu ZŠ Záchlumí ŠVP ZV Škola pro všechny. Časový rozsah vzdělávání je 20 vyučovacíh hodin týdně. Třída je otevřena při minimálním počtu 10 dětí. Nejvyšší počet dětí v přípravné třídě je 15.

Vyučující přípravné třídy vede pro každého žáka *Záznamový arch*, do nějž zaznamenává rozvoj a pokrok každého dítěte. Při vstupu dítěte a v každém čtvrtletí školního roku provádí diagnostiku základních dovedností žáka.

Vyučující přípravné třídy vypracuje na konci druhého pololetí školního roku zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce. Zpráva obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Zpráva obsahuje:

- vyjádření speciálních vzdělávacích potřeb, předpokládaných schopností, nadání a zájmů dítěte,
- případné doporučení pro přípravu individuálního vzdělávacího plánu pro vzdělávání dítěte v dalším období,
- další doporučení pro vzdělávání dítěte.

Zprávu předá škola na konci druhého pololetí školního roku zákonnému zástupci dítěte. Zároveň se zpráva stává součástí dokumentace školy.

Ředitelka školy může vyřadit dítě z přípravné třídy:

- na žádost zákonného zástupce dítěte,
- po předchozím prokazatelném písemném upozornění zákonného zástupce dítěte, jestliže dítě bez omluvy zákonným zástupcem dítěte do přípravné třídy nejméně jeden měsíc nepřetržitě nedochází, nebo
- po předchozím prokazatelném písemném upozornění zákonného zástupce dítěte, jestliže počet zameškaných dní bez omluvy zákonným zástupcem dítěte překročí 30 dní ve školním roce.

Ředitelka školy přihlédne před rozhodnutím o vyřazení dítěte z přípravné třídy vždy k zájmu dítěte.

Děti se v rámci přípravné třídy mají možnost účastnit aktivit školy, jako např. koncertů, divadelních představení, výletů, exkurzí, výstav, sportovních soutěží, lidových tradic, návštěv knihoven, obecních akcí apod.

Děti mohou využívat školní družinu, která funguje při ZŠ, a školní jídelnu, která se nachází v budově Mateřské školy Záchlumí. V odpoledních hodinách mohou docházet do kroužků z aktuální nabídky školy.

Povinné předškolní vzdělávání

Podle § 34a a § 34b školského zákona v platném znění je povinné předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, není-li dále stanoveno jinak. V přípravné třídě je tedy docházka povinná.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 hod. do 11:40 hod. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin.

Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání

Nepřítomnost dítěte omlouvají rodiče ze zdravotních i jiných závažných důvodů. Předem známou nepřítomnost dítěte omlouvají rodiče před jejím započítáním.

Omlouvání absence dětí v přípravné třídě se řídí školním řádem.

5.Charakteristika vzdělávacího programu

V přípravné třídě pracujeme podle Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program přípravné třídy je součástí ŠVP ZV Škola pro všechny, s jehož základní myšlenkou a zaměřením i koresponduje.

Program je koncipován na jeden školní rok, a to s ohledem na předpokládanou délku pobytu dítěte v přípravné třídě. Je zaměřen na školní připravenost a dorovnání konkrétních nedostatků vyplývajících z odkladu školní docházky, na rozvoj silných stránek osobnosti a na podporu těch stránek osobnosti, dovedností, které ještě potřebují dozrát, rozvinout, posílit a upevnit.

Zaměření přípravné třídy

Třída je otevřená všem dětem odpovídající charakteristice dle zákona, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí s podpůrnými opatřeními a dětí nadaných. Naši snahou je dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami poskytnout nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale současně prostor, kde se cítí bezpečně a spokojeně.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení, pro život důležitým kompetencím jako učit se, schopnost řešit problémy a sociálním dovednostem. V rámci přípravné třídy vytváříme prostředí podporující pozitivní prožívání, zdravé sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. Přístupujeme individuálně k jejich osobnostnímu vývoji.

Uplatňujeme projektové učení, integrovanou tematickou výuku a podnětné prostředí ve třídě. Pracujeme se sebehodnocením dítěte (např. i prostřednictvím portfolia dítěte). Vzdělávání v naší přípravné třídě je uskutečňováno po celé dopoledne ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

Využíváme individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných činností v různě velkých skupinách, rozvíjet si sociální vnímání, utvářet vzájemné vztahy, učit se pomáhat a naopak – říci si o pomoc. Mají možnost se aktivně podílet na organizaci činností třídy. Nabízíme jim dostatek podnětů k smyslovému vnímání a prožívání. Snažíme se, aby nabízené činnosti dělaly děti se zájmem a radostně.

Cíle vzdělávacího programu

Myšlenkou naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy a vzdělávání. Chceme vytvářet stimulační prostředí, s optimálně stanoveným programem, které vychází z individuálních potřeb dětí, jejich rozvojových předpokladů. Naším cílem je přispívat k všestrannému rozvíjení osobnosti dítěte. Respektujeme všechny cíle

předškolního vzdělávání, které vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Našimi cíli jsou:

- vytvářet příjemné a podnětné prostředí pro rozvíjení všech individuálních potřeb dítěte;
- poskytnout dítěti podporu v těch oblastech, ve kterých mělo nedostatky, a pro které mu byla odložena v tomto školním roce povinná školní docházka;
- postupovat směrem k bezproblémovému nástupu k základnímu vzdělávání, pomoci mu adaptovat se na školní prostředí a předcházet tak případným neúspěšným začátkům v prvním ročníku základní školy;
- rovnoměrně posilovat motorické, grafomotorické a percepční složky;
- rozvíjet samostatnost, schopnost spolupráce, jazykové a rozumové schopnosti, motorickou obratnost, fantazii a sebedůvěru;
- vést dítě k systematické a uvědomělé činnosti, prodlužování záměrné pozornosti;
- podněcovat dítě k hodnocení a sebehodnocení práce a výsledků vlastních činností;
- pomáhat dítěti zvládat a řešit situace s cílem dosažení větší samostatnosti, posilování sebevědomí;
- podporovat u dítěte schopnost požádat o pomoc, v případě, že si není jisté;
- vést děti k porozumění, vzájemnému respektu;
- probudit u dítěte zájem o prostředí, které ho obklopuje,
- vytvářet kladné sociální postoje (prosociální chování), snažit se o vytvoření příjemné atmosféry ve třídě, podporu ohleduplnosti, spolupráci a sounáležitosti v kolektivu
- učit děti vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat;
- podporovat kritické myšlení;
- rozpoznávat problémy a řešit je;
- učit děti umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost;
- sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí, ve kterém žijeme, vnímat působení člověka na přírodu a naopak (základy ekologického smýšlení).

Metody a formy vzdělávání

Metody a formy práce jsou v přípravné třídě zaměřeny na prožitkové učení, a to zejména v rámci integrovaného učení. Nejčastějšími metodami a formami výuky v rámci přípravné třídy jsou výklad, experiment, práce s výtvarnými i netradičními materiály, individuální a skupinové práce, projektová výuka. Je využíváno situačního a spontánního sociálního učení.

Ve vzdělávání v přípravné třídě jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Třídní učitelka musí znát specifika každého dítěte a podle toho volit

tempo, konkrétní požadavky, práci diferencovat. Pracuje tak, aby dokázala děti zaujmout, podněcovala v nich přirozenou zvědavost, a především chuť se učit.

Metody:

- využití hry a motivace • práce s chybou • využití pracovních činností k utváření pracovních návyků, nácvik dovedností • samostatná práce na zadaném úkolu (dokončení započaté činnosti) • rozhovor, diskuze, beseda, popis, reprodukce • vyprávění a vysvětlení • dramatizace, hraní rolí, inscenace • využití literatury, práce s textem • využití hudby • využití divadla, filmu • předvádění předmětů, modelů, činností • komunikace • vytváření příležitostí, v nichž děti mohou prožít pocit sounáležitosti s ostatními, tolerance, naslouchání • vytváření příležitostí k ocenění dítěte při úspěchu • spolupráce a pomoc • pravidla • učení se vzorem • diagnostika předškoláka • využití evokace, ukotvení a reflexe při činnostech

Formy:

- didakticky zacílená činnost – individuální, skupinová a frontální • integrované učení hrou a činnostmi • práce v centrech aktivit • podnětné prostředí • učení se dětí navzájem • situační učení • prožitkové učení • kooperativní učení • řešení problémových situací • projekty • sebehodnocení

Zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

K zařazení dítěte do přípravné třídy dojde na základě doporučení školského poradenského zařízení. Pokud současně toto doporučení specifikuje dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, pak učitel do svých vzdělávacích strategií zahrne i strategie vyplývající z podpůrných opatření příslušného stupně.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých výchovných a vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona, v aktuálním znění, a jsou realizovány školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění.

Jako podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme v naší škole zejména:

- v oblasti metod výuky
  - respektování pracovního tempa dětí a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
  - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby dětem
  - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- v oblasti organizace výuky
  - střídání forem a činností během výuky
  - využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky
  - v případě doporučení může být pro dítě vložena do vzdělávacího bloku krátká přestávka

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP či je poskytnut dítěti s obtížemi, které lze vypožorovat v průběhu vzdělávání pedagogickou diagnostikou. Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel za pomoci pracovníka ŠPP. Pracovník ŠPP organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i dítětem samotným. Cílem je stanovení efektivních metod, forem práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. PLPP má písemnou podobu.

Pracovník ŠPP stanoví období, po které bude PLPP realizován, bude s ním aktivně pracováno, průběžně vyhodnocována efektivita opatření. Po uplynutí doby dojde k jeho vyhodnocení, kdy pracovník ŠPP ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy, zákonným zástupcem stanoví další postup. Pokud podpůrná opatření nepostačují, doporučí pracovník ŠPP zákonným zástupcům využití služeb školního poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro dítě s podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory, bude vytvořen na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán (dále jen IVP), s možností využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné.

Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Za mimořádně nadané dítě se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění, považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Hlavním principem při výchově a vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí, je nejlepší zájem dítěte. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu mimořádně nadaných dětí jsou například:

- nástup dítěte předškolního věku (pět let) do přípravné třídy;
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- účast dětí na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané činnosti s otevřenou možností volby na straně dítěte;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, nabídka zájmových aktivit.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného dítěte

PLPP je poskytnut nadanému a mimořádně nadanému dítěti, kdy lze jeho nadání vyzorovat v průběhu výchovy a vzdělávání pedagogickou diagnostikou.

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel za pomoci pracovníka ŠPP. Pracovník ŠPP organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i dítětem samotným. Cílem je stanovení efektivních metod, forem práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. PLPP má písemnou podobu a jeho cílem je podpora nadání dítěte.

Pracovník ŠPP stanoví období, po které bude PLPP realizován, bude s ním aktivně pracováno, průběžně vyhodnocována efektivita opatření. Po uplynutí doby dojde k jeho vyhodnocení, kdy pracovník ŠPP ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy, zákonným zástupcem stanoví další postup. Pokud podpůrná opatření nepostačují, doporučí pracovník ŠPP zákonným zástupcům využití služeb školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného dítěte

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného dítěte sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a se ŠPP. IVP mimořádně nadaného dítěte má písemnou podobu a při jeho sestavování

spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného dítěte. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP jsou předány řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah v přípravné třídě je uzpůsoben potřebám dětí a jejich možnostem, fyziologickým, sociálním a emocionálním. Průběh vzdělávání a obsah učiva jsou rovněž řízeny dle závěrů a doporučení z vyšetření školského poradenského zařízení.

Hra je základní jednotkou procesu vzdělávání a je promítnuta v každodenních činnostech. Je uplatňován přísně individualizovaný přístup, který efektivně vyrovnává nedostatky v rozvoji dítěte. Pracuje se s neustálou zpětnou vazbou. Všechny integrované bloky mají společné cíle vyplývající z ucelené přípravy dítěte předškolního věku na školní docházku, mezi ně zařazujeme například i rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících vyjadřovat pocity, získané dojmy a prožitky, prožívat radost ze zvládnutého a poznaného, vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení a podobně.

Vzdělávací program je koncipován na jeden školní rok a je členěn do integrovaných bloků. Dle RVP PV vychází zaměření těchto bloků z přirozených potřeb a zájmů dítěte a ze skutečností dítěti a jeho životu blízkých. Jejich obsah musí být předškolnímu dítěti srozumitelný, užitečný a pro ně prakticky využitelný. Činnosti nabízené v rámci ŠVP (TVP) jsou různorodé a zasahují do všech oblastí lidského konání. Rozvíjejí intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dítěte, prohlubují jeho poznání, obohacují jeho praktickou zkušenost a zvyšují praktickou využitelnost toho, co se dítě naučí, s ohledem na jeho blízký nástup do základní školy.

Integrované bloky svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého. Je přirozené a správné, že vzdělávací obsah, resp. některé jeho prvky se v různých integrovaných blocích opakují a dítěti se znovu připomínají, že se s nimi setkává v nových souvislostech a učí se vidět věci z různých pohledů. Právě to významně přispívá k tomu, že si dítě může vytvářet globální a reálný pohled na současný svět i jeho dění a že získané poznatky i dovednosti může lépe využívat v běžném životě a v dalším učení. Pokud se setkává se stejným obsahem i mimo formální vzdělávací nabídku, při příležitostech neplánovaných a vidí jej v přirozených logických vztazích a životních souvislostech, jsou výsledky vzdělávání ještě účinnější. Ty vychází a propojují jednotlivé vzdělávací oblasti RVP PV:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Integrované bloky je možné v průběhu roku uzpůsobovat aktuálním potřebám a situacím. Činnosti v rámci jednotlivých integrovaných blocích mohou být doplněny různými dílčími projekty či programy, exkurzemi, výlety, kulturními akcemi....

Integrované bloky:

- Jsme v tom spolu
  - plánováno na období: září
- Podzim malířem
  - plánováno na období: říjen, listopad
- Když zavoní jehličí
  - plánováno na období: prosinec
- S třpytem zimy
  - plánováno na období: leden, únor
- Rozkvétáme
  - plánováno na období: březen, duben
- Naše cesta
  - plánováno na období: květen, červen

Z tohoto vzdělávacího obsahu třídní učitelka vychází při tvorbě třídního vzdělávacího programu (TVP).

V rámci pedagogické diagnostiky se průběžně sledují a vyhodnocují individuální rozvojové a vzdělávací pokroky jednotlivců. Výsledky takto pojaté diagnostiky jsou východiskem pro konkrétní pedagogická opatření. Na závěr školního roku vyučující vypracovává z průběžné diagnostické činnosti zprávu o průběhu předškolní přípravy v daném školním roce, která je součástí dokumentace školy a je dána k dispozici zákonným zástupcům.

Jsme v tom spolu

Tento tematický blok je zaměřen na první období v přípravné třídě, zohledňující přechod z MŠ, změnu prostředí, paní učitelky, kolektivu, ale i denního režimu. Je především zaměřen na poznávání sebe a sama a svého nejbližšího okolí, především ze sociálního hlediska.

Cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- seznamování s pravidly chování ve třídě, ve škole, ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Očekávané výstupy

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- poznat napsané své jméno
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- snažit se záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- grafická podoba vlastního jména
- komentování zážitků a aktivit
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Dílčí témata

Seznamujeme se

- adaptační období
- já a moje rodina
- seznamování se spolužáky, s pedagogy, s prostory, se školou

Nejsme sami

- práce s třídními pravidly
- budování vzájemné propojenosti, kolektivu v rámci třídy
- podpora prosociálních vztahů ve třídě

Jsme v tom spolu

- klima třídy
- práce s třídním kolektivem, budování příjemného a bezpečného prostředí
- objevování širšího okolí školy

Podzim malířem

Tematický celek na základě předchozího poznání specifik jednotlivých dětí se postupně zaměřuje na osvojování elementárních znalostí a dovedností, které by měly předškolní děti před vstupem do školy postupně ovládat a které se budou prolínat i do následujících integrovaných bloků. Děti se v rámci integrovaného bloku seznamují s prostředím okolo školy, pozorují a vnímají na podzim se měnící přírodu a upevňují si základní poznatky o roce, ročních obdobích, s tímto souvisejícími změnami u rostlin, plody sklizenými na podzim či reakcemi živočichů na přicházející zimu. Integrovaný blok využívá barev, vůní, chutí a prožitků spojených s pohybem na čerstvém vzduchu v měnící se přírodě, denním rytmu.

Cíle

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj myšlení slovně-logického (pojmového)

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem;
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

Dílčí témata

Svět kolem nás

- okolí školy, bydliště, příroda v okolí školy
- tvary (základní obrazce)
- pozorovatelné změny v přírodě
- procházky, prozkoumávání, orientace
- základní sebeobsluha při běžných činnostech ve škole i mimo ni

Podzim maluje

- rok, roční období
- živá a neživá příroda
- barvy
- stromy, ovoce, zelenina a další plodiny na podzim

Vítr fouká ze strnišť

- zvířata na podzim a jejich přizpůsobení se blížící zimě (ptáci, savci...)
- počasí, pozorování, měření
- využití podzimního počasí k různým činnostem (pouštění draků)

Když zavoní jehličí

Integrovaný blok je připraven na adventní období, kdy se zaměřuje na poznávání různých tradic, kultur, osvojování si pracovních dovedností spojených s různými činnostmi, jako je příprava jídel, výroba drobných předmětů. Tematický blok pracuje s knihami, pohádkami a příběhy, písničkami a básničkami, které podtrhují atmosféru nadcházejících Vánoc či Zimního Slunovratu. Zaměřuje se v tomto kontextu okrajově na životosprávu a zároveň spolu s tímto propojuje v předchozím období nabyté znalosti o počasí a změnách v průběhu roku s dalšími pozorovatelnými změnami kolem nás. Celý integrovaný blok je prožitkový, pracuje se smyslovými vjemy a podporuje příjemnou třídní atmosféru.

Cíle

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Očekávané výstupy

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Vzdělávací nabídka

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod., příprava pokrmů, výroba drobných předmětů, navlékání korálků...
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

Dílčí témata

Když zavoní jehličí

- tradice – Mikuláš, Advent, Vánoce, Tři králové...
- lidské hodnoty, etika, altruismus a prosociální chování, vztahy mezi lidmi
- provázání se změnami v přírodě, zimní slunovrat

S třpytem zimy

Integrovaný blok využívá atmosféru zimy a zaměřuje se na hlubší poznávání sebe sama, ať už svého těla, tak svého prožívání, na poznávání živlů (voda a její skupenství...), pracuje s tématem zdravého životního stylu, a to především v kontextu zdraví (x nemoc, úraz), dotkne se zimních sportů a radovánek. Celý bude propojen praktickými dovednostmi, znalostmi z tohoto vycházejícími.

Cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Očekávané výstupy

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Vzdělávací nabídka

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyprávění prožitků
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dílčí témata

Co se skrývá ve sněhu

- živly, skupenství vody
- zimní sporty, hry a činnosti

Na ledové ploše

- lidské tělo
- bezpečnost a zdraví
- úraz, nemoc

Pod bílou peřinou

- emoce a pocity
- tematické hry a činnosti

Rozkvétáme

Jarně laděný tematický celek, ve kterém se pracuje s probouzející se přírodou, barevností, smyslovými prožitky. Zaměřuje se především na intenzivnější práci v oblastech elementárních znalostí a dovedností potřebných k blížícímu se zápisu do základní školy. Ty jsou tematicky proložené environmentální tematikou, tematikou nadcházejícího jara, svátky jara, probouzející se přírodou či základy vědomostí o planetě Zemi.

Cíle

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- osvojování si poznatků o roce, ročních obdobích, probíhajících změnách v přírodě
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle

určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry,
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Dílčí témata

Příroda se probouzí

- změny v přírodě (živočichové, rostliny, počasí...)
- jarní rostliny, využití rostlin (bylinky,...), sázení rostlin, práce na zahradě
- rodiny živočichů, živočichové podle místa života

Svátky jara

- význam, tradice, zkušenosti
- Velikonoce, Den Země

Země

- návaznost na Den Země – ochrana životního prostředí, třídění odpadu
- péče o přírodu, praktické činnosti
- my a naše místo ve světě (naše obec, stát, planeta)

Naše cesta

Integrovaný blok tematicky navazující na předchozí – naše místo ve vesmíru. Země jako planeta a součást sluneční soustavy, objevování vesmíru, svět plný fantazie a příběhů. Vrátili se zpět na Zem, pak nás čeká cestování, dopravní prostředky a tím i základní dopravní bezpečnost. Spolu s tímto je součástí tohoto bloku i symbolické zhodnocení společně ušlé cesty školním rokem a jejího pomyslného cíle, jehož dosažením se otevírá opět něco nového...

Cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, poznávání jiných kultur
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj, zpřesňování a kultivace paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie

Očekávané výstupy

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i ve škole
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Vzdělávací nabídka

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Dílčí témata

Vesmír a ostatní světy

- vesmír, objevování vesmíru (rakety...)
- fantazijní světy, pohádky, imaginace a práce s vlastní fantazií

Cestou necestou

- dopravní prostředky
- bezpečnost na ulici, pravidla, dopravní značení
- cestování, výlety
- kultura a kulturní odlišnosti různých zemí, lidí

Do neznáma dál

- bezpečnost na cestách – neznámí lidé, přírodní jevy (bouře, povodně, požáry)
- hodnocení uplynulého školního roku
- plánování, představy a očekávání
- letní prázdniny

7. Přílohy